

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE PRÁVNICKÁ FAKULTA

KATEDRA TRESTNÍHO PRÁVA

POSUDEK VEDOUCÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Téma práce: Kriminologické aspekty drogové kriminality
Autor: Lívia Kul'ňová
Vedoucí diplomové práce: JUDr. Petr Zeman, Ph.D.
Oponent: JUDr. Jaromír Hořák, Ph.D.
Rozsah práce: 72 stran vlastního textu
Datum odevzdání práce: 15. dubna 2015

1. Aktuálnost (novost) tématu: Vzhledem k šířce tématu kriminologických aspektů drogové kriminality musí se diplomant, nechce-li sepsat zcela obecně pojatou a nutně po povrchu problému klouzající práci, nejprve rozhodnout o užším zaměření textu, resp. o tom, které části této komplexní problematiky se bude věnovat. Autorka se rozhodla pro téma kriminální kariéry uživatelů drog. Jedná se o téma, které je dlouhodobě aktuální vzhledem ke stále ne zcela objasněnému vztahu mezi užíváním návykových látek a pácháním trestné činnosti. Zároveň v současnosti na mezinárodní úrovni probíhá diskuse o možné reformulaci základních principů protidrogové politiky, včetně role zákonné represe v ní, což potřebu dalších spolehlivých poznatků o míře, důvodech a podobě zapojení uživatelů návykových látek do kriminálních aktivit ještě zvyšuje. Navíc, jak si autorka správně všímá, zatímco v zahraničí je toto téma pravidelně výzkumně zpracováváno, v ČR bývá spíše dílčí součástí výzkumů, jež jsou primárně zaměřeny na jiný předmět.

2. Náročnost tématu: K serióznímu zpracování tématu je nezbytné zorientovat se v poměrně obtížných (i samostatně) problematikách kriminální kariéry a vztahu mezi užíváním drog a kriminalitou, a osvojit si mnohdy ne zcela jednoznačnou a srozumitelnou terminologii v oblasti návykových látek. K tomu je potřeba prostudovat nemalé množství odborné literatury (zejména cizojazyčné), právních předpisů a oficiálních dokumentů typu výročních zpráv, koncepcí, strategií apod. Vzhledem k tomu, že se autorka dobrovolně rozhodla provést v rámci práce svůj vlastní empirický výzkum, což podstatně zvýšilo náročnost práce, musela prokázat schopnost obstarat si pro něj vstupní data (zde trestní spisy), osvojit si základy kriminologického výzkumu a převést je do praxe, včetně náležitého zpracování dat, jejich pečlivé interpretace a srozumitelné prezentace výsledků. K tomu musela zvolit odpovídající metody a tyto při práci použít řádným způsobem.

3. Hodnocení práce: Cíle, které si autorka v práci stanovila, také splnila. Třebaže přípravu a tvorbu diplomové práce průběžně konzultovala s vedoucím práce (což svědčí o zodpovědném přístupu k realizaci), při práci postupovala samostatně, někdy i inovativně, a byla schopna sama přicházet s návrhem řešení v případě některých problémů či dilemat, které se v průběhu tvorby práce vyskytly. Práce je logicky strukturovaná a obsahuje všechny podstatné náležitosti tohoto druhu díla. Vysvětlen je předmět i cíl práce, jakož i metodologie, zvolená k řešení úkolu. V teoretické části jsou objasněny všechny důležité pojmy a koncepty (byť je na některých místech zřejmé, jak obtížná z hlediska teoretického uchopení tato problematika je), takže čtenář může následující empirické poznatky zasadit do kontextu aktuálního stavu vědění o zkoumaném problému. Samostatnou kapitolou je zdařilá empirická

část (viz dále). V závěru autorka nejen stručně a výstižně shrnuje hlavní body své práce, ale zároveň naznačuje možnosti využití získaných poznatků v praxi a zamýšlí se nad potřebou a zaměřením dalšího výzkumu v této oblasti. Práce autorky s literaturou (včetně způsobu citace pramenů) je na velmi dobré úrovni, přičemž zvláště je třeba ocenit dva aspekty. Zaprvé se autorka zdárně vyrovnala se skutečností, že vzhledem k nadnárodnímu charakteru tématu je naprostá většina související odborné literatury cizojazyčná, a namísto neustálého opakování několika málo českých pramenů (s čímž se lze v jiných studentských pracích často setkat) zpracovala a použila nemalé množství pramenů zahraničních. Zadruhé vhodně využila svého studijního pobytu v zahraničí k získání relevantních cizojazyčných pramenů, které nejsou v českém prostředí příliš známy ani v odborné obci. Vzhledem k stanovenému rozsahu diplomové práce zpracovala autorka téma přehledně, do hloubky a způsobem, který svědčí o tom, že si zkoumanou problematiku skutečně osvojila. Zvláštní nároky v tomto směru kladla empirická část, ovšem autorka se s nimi vypořádala rovněž zdařile, když ze zdroje empirických poznatků (trestní spisy) vytěžila veškeré potřebné informace a smysluplným způsobem je interpretovala. Identifikovala a přiznala také některá pochopitelná omezení svého výzkumu, a nepominula ani jeho etický aspekt. Autorka se v práci nevyhýbá vlastním úvahám a doporučením, přičemž z textu je patrné, že tak činí s oporou ve svých znalostech tématu. V textu použité grafy a tabulky splňují nároky na grafické prvky tohoto typu v odborné práci a samotný text vhodně doplňují a ilustrují. Rovněž jazyková a stylistická úroveň textu je na velmi dobré úrovni, s naprostým minimem překlepů či gramatických chyb (což je o to více třeba ocenit vzhledem k tomu, že čeština není rodným jazykem autorky), a celá práce je psána čtivě.

4. Další vyjádření k práci: Z pohledu vedoucího práce (i vzhledem k jeho profesionálnímu zaměření) je třeba velmi ocenit, že se autorka sama rozhodla nezpracovat téma pouze teoreticky, což by pro účely diplomové práce stačilo, ale navrhla, připravila a zdárně realizovala vlastní empirický výzkum, byť pochopitelně svým rozsahem odpovídající charakteru práce a možnostem autorky jako jeho jediné „řešitelky“. Třebaže se, pokud je vedoucímu práce známo, na PF UK kriminologický výzkum a jeho metody v současnosti podrobněji nevyučují, prokázala autorka při tvorbě diplomové práce schopnost a ochotu proniknout jak do základů metodologie kriminologického výzkumu, tak i do některých jejích záludností. Lze doporučit, aby autorka téma dále rozvíjela např. v rámci doktorského studia.

5. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě:

a) Autorka v práci popisuje různé teoretické modely vztahu mezi užíváním drog a pácháním trestné činnosti. Při obhajobě by se mohla vyjádřit, zda na základě výsledků svého empirického výzkumu některý z těchto modelů preferuje, a příp. proč.

b) Autorka v závěru zmiňuje jako možnost *de lege ferenda* zpřísnit postih pachatelů krádeže, kteří se tohoto trestného činu dopustí pod vlivem drog. Při obhajobě by se mohla zamyslet nad možnostmi postihu pachatelů pod vlivem drog, jež upravuje trestní zákoník (zmenšená přičetnost, trestný čin opilství atd.) a tento svůj námět zasadit do tohoto kontextu.

6. Doporučení: Doporučuji k obhajobě.

7. Navržený klasifikační stupeň: Výborně (1)

V Praze dne 20. dubna 2015

JUDr. Petr Zeman, Ph.D.
vedoucí diplomové práce